

Sygn. akt II CK 323/03

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Żyznowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Grzelka

SSN Kazimierz Zawada

Protokolant Anna Jasińska

w sprawie z powództwa "T. GROUP"- Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko "E."- Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

w W.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego "E."- Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w

W.

przeciwko "T. GROUP"- Spółce z ograniczoną

odpowiedzialnością w P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 20 maja 2004 r.,

kasacji strony pozwanej (powódki wzajemnej)
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 lutego 2003 r.,

oddala kasację.

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanej E. Sp. z o.o. i orzekł o kosztach procesu za instancję apelacyjną. Aprobował w całości dokonane ustalenia faktyczne (art. 385 k.p.c.), z których wynika, że dnia 2 czerwca 1997 r. strony zawarły umowę na wyłączną dystrybucję towaru (saun do twarzy) w systemie teleshopingowym. Według § 5 tej umowy, każda ze stron ma prawo odstąpić od umowy w trybie natychmiastowym w wypadku nie spełnienia jej postanowień przez drugą stronę. Po odbiorze dwóch partii saun w łącznej ilości 604 sztuki, strona powodowa – sugerując się zgłaszanymi przez nabywców wątpliwościami – zwróciła się dnia 15 maja 1998 r. do sprzedawcy o przesłanie certyfikatu „B” i świadectwa homologacji sprzedawanych saun. Na żadne z pism nie otrzymała odpowiedzi i uznała, że pozwana Spółka nie uzyskała certyfikatu na wprowadzany do obrotu sauny w następstwie czego pismem z dnia 12 czerwca 1998 r. powodowa Spółka odstąpiła od umowy. Dopiero po wysłaniu tego pisma otrzymała od strony pozwanej fax potwierdzający, że stosowny wniosek o wydanie certyfikatu został złożony dnia 9 czerwca 1998 r. Jednym z wymaganych dokumentów była certyfikacja wyrobu na znak bezpieczeństwa, którego brak stanowił wadę fizyczną w rozumieniu art. 556 § 1 k.c. istniejącą od daty zawarcia umowy. Kupujący skutecznie odstąpił od umowy (art. 560 § 1 k.c.), a sankcją za niespełnienie postanowień umowy jest zapłata kary umownej, której wysokość nie była kwestionowana.

Kasację złożyła pozwana E. Spółka z o.o.

Z powołaniem się na podstawę z art. 393¹ pkt 1 k.p.c. pozwana zarzuciła błędną wykładnię art. 395 § 1 k.c. w zw. z § 5 umowy z dnia 2 czerwca 1997 r. przez przyjęcie, że skuteczne jest zastrzeżenie o umownym prawie odstąpienia stron od umowy bez zastrzeżenia terminu, a nadto zarzuciła, że nabywca, który w dacie podpisania umowy wiedział o wadzie rzeczy, a więc o nienależnym wykonaniu umowy przez sprzedawcę, nie może w przyszłości powoływać się na tę wadę jako przyczynę odstąpienia od umowy.

Skarżąca wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodowej Spółki P. Group na rzecz pozwanej kwotę 160.980,48 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu za wszystkie instancje. Jako ewentualny wniosek skarżąca zgłosiła o uchylenie zaskarżonego wyroku z przekazaniem sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego jej rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

O ile wadliwość podstawy prawnej może być zarówno wynikiem naruszenia przepisów prawa materialnego jak i uchybienia procesowego, to wadliwość podstawy faktycznej jest zawsze wynikiem uchybienia procesowego, które w ramach podstawy przewidzianej w art. 393¹ pkt 2 k.p.c. wymaga od wnoszącego kasację podania konkretnego przepisu, który został naruszony i wyjaśnienie na czym to naruszenie polega (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 1997 r., II CKN 21/96 – OSNC 1997, nr 5, poz. 67, z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 63/97 – OSNC 1997, nr 9 poz. 129 i z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 29/97 – OSNC 1997, nr 6-7, poz. 96). Niezbędne jest zatem wskazanie, które przepisy oznaczone numerem artykułu (paragrafu, ustępu) zostały naruszone oraz wskazanie wpływu zarzucanego naruszenia na treść orzeczenia. Powołany przepis art. 393¹ pkt 2 k.p.c. stanowi, że kasację można oprzeć na podstawie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Przepis ten zatem wymaga – dla uwzględnienia na jego podstawie kasacji – wykazania, że następstwa stwierdzonych wadliwości

postępowania były tego rodzaju (bądź skali), iż kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. m.in. post. Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96 – OSNC 1997, nr 6-8, poz. 82 i z dnia 11 marca 1997 r., III CKN 13/97 – OSNC 1997, nr 8, poz. 114).

Sąd pierwszej instancji ustalił (k – 243), iż „... pozwany wziął na siebie odpowiedzialność za bezpieczeństwo tego urządzenia, a ponadto zapewnił, że towar jest najwyższej jakości i pozbawiony wad prawnych oraz posiada wszystkie stosowne certyfikaty”. Sąd Apelacyjny podkreślił prawidłowość ustalenia stwierdzając, że rzecz została wydana w stanie niepełnym, a zatem dotknięta wadą fizyczną w znaczeniu prawa materialnego (k – 386). Zgłoszenie w kasacji przeciwnego twierdzenia, z pominięciem dokonanych ustaleń i bez wskazania przepisów z naruszeniem których dokonano powyższych ustaleń oraz argumentacji mogącej dowodzić ich wadliwości, nie pozwala na podzielenie zarzutu godzącego w podstawę faktyczną orzeczenia. Powyższe odnieść należy i do dalszych twierdzeń kasacji objętych zakresem ustaleń faktycznych. W konsekwencji powyższego należy stwierdzić, że podstawą rozstrzygnięcia trafności zarzutu naruszenia wskazanego w kasacji prawa materialnego jest stan faktyczny sprawy będący podstawą wydania zaskarżonego wyroku (por. m.in. orzecz. Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 18/97 – OSNC 1997, nr 8, poz. 112).

Istota umownego prawa odstąpienia wynikająca z dodatkowego zastrzeżenia umownego (art. 395 § 1 k.c.) wyraża się w tym, że jednej lub obu stronom będzie przysługiwać w ciągu oznaczonego terminu prawo odstąpienia od umowy. Prawo to nie musi być uwarunkowane okolicznościami obiektywnymi. Jednakże podstawę prawną zaskarżonego wyroku, prowadzącą do rozwiązania stosunku prawnego, stanowiło nie umowne, lecz ustawowe prawo odstąpienia przewidziane w art. 560 § 1 k.c. Według tego przepisu jeżeli rzecz sprzedana ma wady, kupujący może od umowy odstąpić albo żądać obniżenia ceny. W ocenie Sądów obu instancji ustalony, i niepodważony w kasacji, stan faktyczny, odpowiada hipotezie zastosowanej normy prawnej. Wykonanie prawa odstąpienia nastąpiło na podstawie art. 560 § 1 k.c., a skoro skarżąca Spółka nie podniosła zarzutu naruszenia tego przepisu, to zwalnia instancję kasacyjną od rozważania niekwestionowanej podstawy prawnej zapadłego rozstrzygnięcia.

Z powyższego wynika, że kasacja nie ma usprawiedliwionych podstaw i dlatego podlega oddaleniu (art. 393¹² k.p.c.).